

פרשת תזריע – שישי

(מ) וְאִישׁ כִּי יִמְרֹט רֹאשׁוֹ קֶרֶחַ
הוא טהור הוא:

מ וגבר, ארי יתר סער
רישיה קריח הוא, דכי
הוא.

רס"א קרח הוא טהור הוא: טהור מטמאת נתיקין, שאין נדון
בסימני ראש וזקן, שהם מקום שער, אלא בסימני נגעי עור
בשר: בשער לבן, ומחיה ופשיזן:

(מא) וְאִם מִפֹּת פָּנָיו יִמְרֹט
ראשו גבחת הוא טהור הוא:

מא ואם מקביל אפוהי,
יתר סער רישיה גליש
הוא, דכי הוא.

רס"ב ואם מפאת פניו: משפוע
קדקד כלפי פניו, קרוי "גבחת", ואף הצדעין שמכאן ומכאן
בכלל, ומשפוע קדקד כלפי אחוריו קרוי "קרחת":

(מב) וְכִי־יְהִי בְקֶרְחַת או
בגבחת נגע לבן אדמדם
צרעת פרחת הוא בקרחתו
או בגבחתו:

מב וארי יהי בקרחתו
או בגלישותא, מכתש
חור סמוק סגירות
סגיא היא, בקרחתיה
או בגלישותיה.

רס"ג נגע לבן אדמדם: פתוך. מנין שאר המראות? תלמוד
לומר: "נגע":

(מג) וּרְאָה אֹתוֹ הַכֹּהֵן וְהִנֵּה
שאת־הנגע לבנה אדמדם
בקרחתו או בגבחתו
במראה צרעת עור בשר:

מג ויחזי יתיה כהנא,
והא עמק מכתשא חור
סמוק, בקרחתיה, או
בגלישותיה כמחזי
סגירות, משך בסרא.

רס"ד כמראה צרעת עור בשר: כמראה הצרעת האמור בפרשת
'עור בשר': "אדם כי־יהיה בעור־בשרו" ומה אמור בו?
שמשמא בארבע מראות ונדון בשני שבועות, ולא כמראה
צרעת האמור בשחין ומכה, שהוא נדון בשבוע אחד ולא
כמראה נתיקין של מקום שער, שאין מטמאין בארבע מראות:
שאת ותולדתה, בהרת ותולדתה:

(מד) אִישׁ־צָרוּעַ הוּא טָמֵא
הוא טמא יטמאנו הכהן
בראשו נגעו:

מד גבר סגיר הוא,
מסאב הוא; סאבא
יסאבניה כהנא,
ברישיה מכתשיה.

רס"ה בראשו נגעו: אין לי אלא נתיקין, מנין לרבות שאר
המנגעים? תלמוד לומר: "טמא יטמאנו", לרבות את כלן.
על כלן הוא אומר: "בגדיו יהיו פרמים וגו'":

(מה) וְהִצְרוּעַ אֲשֶׁר־בּוֹ הַנֶּגַע
בגדיו יהיו פרמים וראשו
יהיה פרוע ועל־שפם יעטה
וטמא | טמא יקרא:

מה וסגירא דביה
מכתשא, לבושוהי
יהון מבזעין ורישיה
יהי פריע, ועל שפם,
כאבילא יתעטף; ולא
תסתאבו ולא תסתאבו,
יקרי.

רס"ו פרמים: קרועים. פרוע: מגדל
שער. ועל־שפם יעטה: כאבל.
שפם: שער השפתים גרינו"ן בלע"ז. וטמא טמא יקרא:
משמיע שהוא טמא, ויפרשו ממנו:

(מו) כָּל־יָמֵי אֲשֶׁר הִנֵּג בּוֹ
יטמא טמא הוא בדר ישב
מחוץ למחנה מושבו:

מו כל יומין דמכתשא
ביה, יהי מסאב מסאב
הוא: בלחודוהי יתיב,
מברא למשריתא
מותביה.

(מז) וְהִבָּגַד כִּי־יְהִי בּוֹ נֶגַע
צרעת בבגד צמר או בבגד
פשתים:

מז ולבושא, ארי יהי
ביה מכתש סגירו:
בלבוש עמר, או
בלבוש פתן.

רס"ז בדר ישב: שלא יהיו שאר טמאים יושבים עמו, ואמרו
רבתינו: מה נשתנה משאר טמאים לישב בדר? הואיל והוא
הבדיל בלשון הרע בין איש לאשתו ובין איש לרעהו, אף
הוא יבדל. מחוץ למחנה: חוץ לשלש מחנות:

(מח) או בשתי או בערב
לפשתים ולצמר או בעור
או בכל־מלאכת עור:

מח או בשתיא או
בערבא, לכתנא
ולעמרא; או במשכא,
או בכל עבדת משך.

רס"ח לפשתים ולצמר: של פשתים, או של צמר. או בעור.
זה עור שלא נעשה בו מלאכה. או בכל־מלאכת עור: זה עור
שנעשה בו מלאכה:

(מט) וְהָיָה הַנֶּגַע יִרְקַק | או
אדמדם בבגד או בעור או־
בשתי או־בערב או בכל־
כלי־עור נגע צרעת הוא
והראה את־הכהן:

מט ויהי מכתשא ירוק
או סמוק, בלבושא או
במשכא או בשתיא
או בערבא או בכל
מן דמשך מכתש
סגירותא, הוא;
ויתחזי, לכהנא.

רס"ט ירקק: ירק שבירקין.
אדמדם: אדם שבאדמים:

(נ) וּרְאָה הַכֹּהֵן אֶת־הַנֶּגַע
והסגיר את־הנגע שבעת
ימים:

נ ויחזי כהנא, ית
מכתשא; ויסגר ית
מכתשא, שבעא יומין.

(נא) וּרְאָה אֶת־הַנֶּגַע בַּיּוֹם
השביעי כי־פשה הנגע
בבגד או־בשתי או־בערב
או בעור לכל־אשר־יעשה
העור למלאכה צרעת
ממארת הנגע טמא הוא:

נא ויחזי ית מכתשא
ביומא שביעאה,
ארי אוסיף מכתשא
בלבושא או בשתיא
או בערבא או במשכא,
לכל דיתעביד משכא,
לעבידתא סגירות
מחסרא מכתשא,
מסאב הוא.

רס"י צרעת ממארת: לשון "סלון
ממאיר" (יחזקאל, כח) פויינט"ש בלע"ז. ומדרשו: 'תן בו מארה,
שלא תהנה הימנו':

(נב) וַיִּשְׂרֹף אֶת־הַבֶּגֶד או
את־השתי | או את־הערב
בצמר או בפשתים או את־
כל־כלי העור אשר־יהיה
בו הנגע כי־צרעת ממארת
הוא באש תשרף:

נב ויזקיד ית לבושא או
ית שתיא או ית ערבא,
בעמרא או בכתנא, או
ית כל מן דמשך, דיהי
ביה מכתשא: ארי
סגירות מחסרא היא,
בנורא תתוקד.

רס"כ בצמר או בפשתים: של צמר או של פשתים, זהו
פשוטו. ומדרשו: יכול יביא גזי צמר ואניצי פשתן וישרפם
עמו? תלמוד לומר: "הוא באש תשרף" – אינה צריכה דבר
אחר עמה. אם־כן, מה תלמוד לומר: "בצמר או בפשתים"?
להוציא את האמירות שבו, שהן ממין אחר אמירות, לשון
שפה, כמו אמרא:

(נד) וְאִם יִרְאָה הַכֹּהֵן וְהִנֵּה
לא־פשה הנגע בבגד או
בשתי או בערב או בכל־
כלי־עור:

נד ואם, יחזי כהנא, והא
לא אוסיף מכתשא,
בלבושא או בשתיא או
בערבא; או, בכל מן
דמשך.

(נז) וְצוּהוּ הַכֹּהֵן וְכִבְּסוּ אֶת
אשר־בו הנגע והסגירו
שבעת־ימים שנית:

נז ויפקיד, כהנא,
ויחורון, ית דביה
מכתשא; ויסגרניה
שבעא יומין, תניינות.

רס"א את אשר־בו הנגע: יכול, מקום הנגע בלבד? תלמוד
לומר: "את אשר־בו הנגע". יכול, כל הבגד כלו טעון כבוס?
תלמוד לומר: "הנגע". הא, כיצד? יכבס מן הבגד עמו: